

Richard Proctor i els primers mapes de Mart (1837-1888, Anglaterra)

Richard Anthony Proctor va ser un astrònom anglès que es va dedicar a divulgar l'astronomia, fer conferències i escriure llibres. Va fer un dels primers mapes de Mart i va calcular-ne el seu any sideral.

Va néixer el 1837 a Chelsey, Anglaterra. El seu pare va morir quan ell era molt jove i la seva mare es va ocupar de la seva educació. Va estudiar primer al *King's College* de Londres i després a la Universitat de Cambridge on es va graduar el 1860.

Es va dedicar a l'astronomia i el 1865 va publicar un article sobre els colors de les estrelles dobles. Aquell mateix any també va publicar *Saturn i el seu sistema*, un llibre força tècnic que conté un relat elaborat dels fenòmens coneguts d'aquest planeta. La seva intenció era escriure llibres semblants dedicats a altres planetes i astres però la fallida d'un banc de Nova Zelanda li va privar de la independència econòmica que havia gaudit fins el moment.

A partir d'aleshores va escriure llibres no tan tècnics i més populars perquè es venguessin millor al públic en general. El 1866 va escriure *Handbook of the Stars* i dos anys després *Half-Hours with the Telescope*. També va fer de professor particular de matemàtiques i de col·laborador habitual en diferents diaris. Va fer moltes conferències astronòmiques i va divulgar aquesta ciència per tot Anglaterra, Estats Units i Austràlia.

El 1866 va ser elegit membre de la *Royal Astronomical Society* i el 1872 va ser-ne secretari honorari. Va escriure molts articles astronòmics en la seva revista.

El 1888, després del seu segon matrimoni, se'n va anar a viure als Estats Units on va quedar-se fins a la seva mort.

Se'l coneix sobretot per haver fet un dels primers mapes de Mart el 1867, gràcies a uns dibuixos fets per l'observador William Rutter Dawes. També va utilitzar antics dibuixos de Mart que es remunten al 1666 per intentar determinar l'any sideral d'aquest planeta. La seva darrera estimació va ser de 24h 37m 22,713s amb una diferència d'una dècima de segon del seu valor real.

Va morir de febre groga el 1888 a Nova York. La seva obra més gran i ambiciosa, *Old and New Astronomy*, va quedar incompleta en la seva mort. Va ser publicada el 1892. La seva filla del seu primer matrimoni, Mary Proctor, es va convertir en astrònoma i una exitosa conferenciant i escriptora.